

SIVISTYSTOIMEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET 2022

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Sivistystoimenjohtaja

Sivistystoimen toiminta-ajatus:

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatus-, opetus-, ruoka- ja elämänlaatupalvelujen järjestämisestä. Sivistystoimen toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö sekä valtakunnalliset linjaukset. Sivistystoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämänhallintaa elämän eri vaiheissa. Sivistyspalvelut vaikuttavat vetovoimatekijänä kunnan elinvoimaan.

Sivistystoimen tehtävänä on kasvua, oppimista ja osallisuutta edistämällä vahvistaa hyvinvointia sekä osaamista turvallisessa ja kehittyvässä toimintaympäristössä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on sivistynyt, aktiivinen ja osallistuva kansalainen, joka ottaa vastuun omasta ja muiden hyvinvoinnista sekä elinympäristöstä.

Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuksen esimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Varhaiskasvatus tarjoaa lapselle turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Arvonamme on hyvinvoiva lapsi, jonka yksilöllisyys ja osallisuus ovat vahvasti läsnä arjessamme.

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla tarkoitetaan perusopetuslain mukaista perusopetuksen oppilaille suunnattua ohjattua toimintaa, jonka kokonaisuudesta kunta vastaa. Perusopetuslain mukaisesti Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä antamalla toimintaa varten perusteet.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Varhaiskasvatuspalveluita tarjotaan kunnallisessa päiväkodissa, perhepäivähoidossa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintana. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat myös vuoroahoito, varhaiserityiskasvatus, perheille maksettava kodinhoidontuki sekä kotihoidontuen kuntalisä. Kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan perheelle, jossa hoidetaan kotona yhtä tai useampaa alle 3-vuotiasta lasta.

Varhaiskasvatusta ohjaavana asiakirjana toimivat varhaiskasvatustaki 540/2018 ja Opetushallituksen laatima varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu. Suunnitelma tukee esimiesten ja henkilöstön ammatillista ja pedagogisesti tietoista toimintaa.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatustaki mukaisesti jokaiselle päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevalle lapselle yhdessä lapsen ja huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman avulla asetetaan yhteisiä tavoitteita ja sovitaan yhdessä siitä, miten kunkin lapsen yksilöllistä kehitystä, oppimista ja hyvinvointia edistetään.

Varhaiskasvatustaki painottaa lasten ja perheiden osallisuutta toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Huoltajalle järjestetään mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa lapsensa varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

Varhaiskasvatustaki edellyttää riittävän henkilöstöresurssin varaamista suhteessa lasten lukumäärään – myös ennakoitavissa olevien poikkeamien varalle. Talousarviovuonna 2022 ammattitaitoisen kasvatus- ja

hoitohenkilöstön lain mukainen määrä varmistetaan määräaikaista työntekijöitä palkkaamalla. Lisäksi lisääntyneen vuorohoidon tarpeen sekä ennakoitavissa olevien poikkeamien (vuosilomat, koulutukset, tasoittumisvapaat) varalle varataan tarvittavat henkilöstöresurssit.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen edellyttää yhden osa-aikaisen työntekijän resurssin. Varhaiskasvatuksen kuraattoripalveluihin varataan 1 pv/vko. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelutarve on lisääntynyt, ja ostopalvelun sijaan tehtävään on saatu rekrytoitua määräaikaista henkilöä.

Varhaiskasvatukseen on myönnetty valtionavustuksia toimintavuodelle 2021-2022 mm. pandemia-ajan haitallisten vaikutusten ehkäisyyn ja tasa-arvon edistämiseen. Saaduilla avustuksilla täydennetään henkilöstöresurssia sekä hankitaan täydennyskoulutusta ja leikkivälineitä.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2022	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Tarjoamme laadukasta ja turvallista varhaiskasvatusta kaikille lapsille ja perheille	Varhaiskasvatuksen käyttöaste Asiakastyytyväisyyskyselyt Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi –itsearviointityökalua	Päiväkodin käyttöaste 1-6/22 keskimäärin 82 % ja pph 67%. Ajalla 7-11/22 käyttöaste keskimäärin 52.84; käyttöaste prosentti vaihtelee päivittäisellä tasolla 28%-103%. Asiakastyytyväisyyskysely järjestetty kevättapahtuman yhteydessä. Palaute ollut positiivista ja toimintaa oltu tyytyväisiä. Syksyn palautekysely vanhempainillassa ja vasu-keskusteluissa. Varhaiskasvatus saanut Ruokadiplomin. Ruokakasvatusta päivittäin ja kevät-kesäkaudella hyötypuutarha käytössä.
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Henkilöstön pedagogisen osaamisen kehittäminen	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely Koulutuspäivien määrä	Tyytyväisyyskyselyssä erinomaiset tulokset, hyvä ilmapiiri motivoi ja laadukkaat varhaiskasvatus palvelut taataan. Etäkoulutukset ja sijaisten saanti ovat taanneet henkilöstön osallistumisen koulutuksiin.

		Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	Kulttuurikasvatussuunnitelman mukaista toimintaa aloitettu toukokuussa varhaiskasvatusikäisten kantelekurseilla.
--	--	--	--

VARHAISKASVATUS	1.1.-30.11.2022			
	ulkoinen			
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	Tot 1-11/2022	Bud yht 2022	Tot vs bud % 1-11/2022
TOIMINTATUOTOT	Totals	166 257,17	113 500,00	146,48%
	Myyntituotot	370,00	0,00	-
	Maksutuotot	46 112,17	69 500,00	66,35%
	Tuet ja avustukset	119 775,00	44 000,00	272,22%
TOIMINTAKULUT	Totals	-716 578,07	-744 420,00	96,26%
	Henkilöstökulut	-644 565,75	-644 400,00	100,03%
	Palvelujen ostot	-18 741,58	-35 070,00	53,44%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 604,24	-10 950,00	51,18%
	Avustukset	-46 191,88	-54 000,00	85,54%
	Muut toimintakulut	-1 474,62	0,00	-
TOIMINTAKATE	Totals	-550 320,90	-630 920,00	87,23%
VUOSIKATE	Totals	-550 320,90	-630 920,00	87,23%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	Totals	-4 757,00	-7 620,00	62,43%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-4 757,00	-7 620,00	62,43%
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-555 077,90	-638 540,00	86,93%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-555 077,90	-638 540,00	86,93%

Yhtenäiskoulu

Vastuuhenkilö: Rehtori

Tehtävän toiminta-ajatus:

Esi- ja perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa, jolla on sekä kasvatusta että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Esi- ja perusopetus mahdollistaa monipuolisen kasvun, oppimisen ja terveen itsetunnon kehittymisen, jotta oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja. Perusopetus antaa valmiudet jatko-opintoihin ja valmiudet toimia osallistuvana kansalaisena demokraattisessa yhteiskunnassa. Opetus tukee jokaisen oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä sekä äidinkielen kehitystä. Tavoitteena on myös herättää halu elinikäiseen oppimiseen.

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on antaa laaja-alainen yleissivistys, valmistaa opiskelijat ylioppilastutkintoon sekä antaa riittävät valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin sekä taitoja tarkastella asioita eri näkökulmista

Yhtenäiskoulun (esi- ja perusopetus sekä lukio) tehtävänä on tarjota monipuolinen, laadukas, virikkeinen sekä turvallinen oppimisympäristö pätevän henkilökunnan turvin, voimassa olevien opetussuunnitelmien mukaan kohtuullisen kokoisissa opetusryhmissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Yhtenäiskoulussa opiskellaan Opetushallituksen määrittämien opetussuunnitelmien perusteiden mukaisesti. Opetussuunnitelmien lisäksi toimintaa ohjaa yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma, jossa henkilöstö asettaa painopistealueet lukuvuodelle. Oppisisältöjen ohella koulussa painotetaan taitojen oppimista ja vuorovaikutteista työskentelyä. Uusi koulurakennus on otettu käyttöön vuoden alusta alkaen, ja sinne on siirtynyt vuosiluokkien 5—9 ja lukion opetus, hallinto ja opiskeluhoito.

Yhtenäiskoulun kehittämistavoitteet lukuvuonna 2021—2022 olivat sujuva kouluarki, tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen sekä oppilaiden vaikutusmahdollisuuksien ja yksilöllisten tarpeiden huomioimiseen. Lukuvuoden painotettava opetussuunnitelman kokonaisuus on *Kulttuurinen moninaisuus rikkautena*. Koulussa on opittu kulttuuritaitoja ja järjestetty teemapäiviä. Lisäksi on osallistuttu pienimuotoisesti kansainvälisiin projekteihin. Lukuvuonna 2022—2023 kehittämistavoitteet ovat yhteisöllisyys, hyvinvointi ja sujuva kouluarki. Painotettava kokonaisuus on *Kestävän elämäntavan välttämättömyys*. Kestävä elämäntapa on tarkoitus saada osaksi koulun arkea (esim. roskien lajittelu, kierrätys, oman ympäristön siisteydestä huolehtiminen, energia-agentit ja kierrätysmateriaalien käyttö).

Oman lukion säilyttäminen osana yhtenäiskoulua on kunnalle vetovoimatekijä. Lukion markkinointia jatketaan aktiivisesti mm. sosiaalisessa mediassa ja lehdistössä sekä uusia nettisivuja kehittämällä.

Yhtenäiskoululle on myönnetty useita valtionavustuksia lukuvuodelle 2021—2022 mm. pandemia-ajan haitallisten vaikutusten ehkäisyyn, tasa-arvon edistämiseen, lukiolaisten liikuttamiseen ja kerhotoiminnan jatkamiseen. Erityistä huomiota on kiinnitetty Kuhmoisissa kuultua – Harrastamisen Suomen mallin toimeenpanoon. Saaduilla avustuksilla on turvattu mm. henkilöstöresurssia ja mahdollistettu jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Lukuvuonna 2022—2023 käytettävissä on edelleen hankerahoitusta kerhotoiminnan kehittämiseen, tasa-arvon edistämiseen sekä koronatilanteen haitallisten vaikutusten ehkäisyyn.

Opiskeluhoito järjestetään monialaisena yhteistyönä Jämsän sosiaali- ja terveystoimen kanssa pl. koulupsykologipalvelut, joka hankitaan ostopalveluna Mehiläiseltä. Maakunnallista yhteistyötä tehdään mm. Ylä-Pirkanmaan kuntien kanssa Oikeus oppia –verkostossa ja Tampereen seudun POKE-verkostossa.

Mikäli koronapandemia aiheuttaa edelleen huomioitavaa koulupäivien järjestelyissä vastataan tarpeisiin mahdollisimman hyvin huomioiden paikallinen tilanne. Koululle on laadittu varautumissuunnitelma.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2017 - 2021	Tavoitetaso 2022	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Tarjoamme laadukasta ja turvallista opetusta kaikille lapsille ja nuorille	Oppilaiden ja opiskelijoiden tyytyväisyyskyselyt Lukion sisäisen tiedottamisen ja oman lukion markkinoinnin tehostaminen	Keväällä oppilaat ja opiskelijat vastanneet lukuvuoden toiminnan arviointikyselyyn. Tulokset olleet varsin positiivisia. Tulosten perusteella laadittu tavoitteita lukuvuodelle 2022—2023. Info-TV-järjestelmä, uudet kotisivut ja intranet otettu käyttöön vuonna 2022. Lukiolaisille ilmainen ajokorttikoulutus hyväksytty lautakunnassa. Mainostamista hevosalan

		Ruokakasvatuksessa hyödynnetään Nykytila.fi – itsearviointityökalua	lehdissä ja tapahtumissa. Järjestetty tutustumismahdollisuus lukioon hakemista pohtiville. Työkalua käytetty toukokuussa 2022. Koululle myönnetty Kouluruokadiplomi.
Vahvistamme työntantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Kehitämme henkilöstön pedagogista osaamista	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely Koulutuspäivien määrä Kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönotto	Henkilöstö vastannut kyselyyn toukokuussa 2022. Tulokset käsitelty henkilöstön kanssa syyskuussa. Mm. kehityskeskustelut järjestetty suurimmalle osalle henkilöstöä. Henkilöstö osallistunut kiitettävästi oman alan koulutuksiin, niin paikan päällä kuin webinaareinkin. Koko henkilöstö mukana Ylä-Pirkanmaan Työkalupakin tuunajaiset –koulutuksessa 1 pvä. Toteutettu kulttuurikasvatussuunnitelman ensimmäisiä teemoja, mm. musiikkityöpajoja.

YHTENÄISKOULU	1.1.-30.11.2022			
	ulkoinen			
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	Tot 1-11/2022	Bud yht 2022	Tot vs bud % 1-11/2022
TOIMINTATUOTOT	Totals	83 487,04	82 310,00	101,43%
	Myyntituotot	37 047,75	21 810,00	169,87%
	Maksutuotot	986,26	500,00	197,25%
	Tuet ja avustukset	45 418,03	60 000,00	75,70%
	Vuokratuotot	40,00	0,00	-
	Muut toimintatuotot	-5,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT	Totals	-2 055 287,30	-2 293 690,00	89,61%
	Henkilöstökulut	-1 592 222,40	-1 756 570,00	90,64%
	Palvelujen ostot	-364 419,25	-407 010,00	89,54%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-79 793,30	-112 990,00	70,62%
	Avustukset	0,00	0,00	-
	Muut toimintakulut	-18 852,35	-17 120,00	110,12%
TOIMINTAKATE	Totals	-1 971 800,26	-2 211 380,00	89,17%
VUOSIKATE	Totals	-1 971 800,26	-2 211 380,00	89,17%
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-1 971 800,26	-2 211 380,00	89,17%
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	Totals	-1 971 800,26	-2 211 380,00	89,17%

Elämänlaatu palvelut

Tulosalueen esimies: Sivistystoimenjohtaja, kirjasto- ja kulttuuripalvelujen esimies (kirjastot, kotiseutumuseo, Riihigalleria)

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on tarjota mahdollisuudet elämysten ja virkistyksen kokemiseen sekä hyvinvoinnin ylläpitämiseen jokaiselle kuntalaiselle.

Kirjaston ydintehtävänä on kaikkien kuntalaisten lukutaitojen edistäminen tarjoamalla ajantasaista, uudistuvaa ja nykyaikaisia tiedontarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua kuntalaisille ja kunnassa asioiville asiakkaille. Kulttuuritoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia virkistykseen ja elämyksiin järjestämällä erilaisia tapahtumia, elokuvia ja matkoja sekä ylläpitäen näyttely- ja museotoimintaa. Lisäksi toimiala tuottaa musiikki- ja työväenopistopalveluja ostopalveluna.

Liikuntatoimen tehtävänä on tarjota kuntalaisille mahdollisuuksia ylläpitää hyvinvointia ja lisätä fyysistä vireyttä monipuolisten palvelujen avulla. Liikuntatoimi vastaa liikuntapaikoista ja liikunnanohjauksesta. Nuorisotoimen tehtävänä on tukea nuorten kasvua sekä tarjota nuorille monipuolisia vapaa-ajan palveluja. Nuorisotoimi ylläpitää nuorisotiloja sekä järjestää tapahtumia ja leirejä.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Palvelualueella investoidaan edelleen liikuntapaikkojen ylläpitoon ja kehittämiseen sekä kirjaston toimintaan. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen haetaan valtionavustuksia, joilla toimintaa kohdistetaan niin lapsiin, nuoriin kuin aikuisiin kuntalaisiin. Myös liikuntapaikkarakentamiseen kiinnitetään edelleen huomioita. senioripuistoon.

Nuorisotoimen toimintamuotoja kehitetään rohkeasti vastaamaan nuorten tarpeita. Nuoriso-ohjaaja toimii tehtäviensä ohella nuorisovaltuuston ohjaustehtävässä. Etsivää nuorisotyötä järjestetään yhteistyössä Työvalmennussäätiö Avituksen kanssa.

Kirjasto- ja kulttuuripalveluja kehitetään esimiehen johdolla. Vuonna 2019 voimaan tullut uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta ohjaa kehitystä. Kirjaston palvelua kehitetään tehostamalla omatoimikirjaston käyttöä ja päivittämällä asiakaskoneita yms. Kulttuuritoimi koordinoi maakunnallista kulttuurihyvinvointisuunnitelmaa Kuhmoisten osalta. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen kanssa.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Kuhmoinen on virikkeellinen asuinpaikka, joka houkuttelee kuntaan uusia asukkaita hyvinvointia tukevien ja laadukkaiden palvelujen avulla			
Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2022	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Pidämme yllä monipuolisia harrastamispaikkoja ja autamme harrastusmahdollisuuksien koordinoinnissa ja markkinoinnissa. Keskitymme erityisesti liikuntaharrastusten kehittämiseen	Tarjoamme laadukkaita kirjastopalveluita ja kehitämme kulttuuritoimintaa Tarjoamme monipuolisia liikunta- ja nuorisopalveluita sekä panostamme liikuntapaikkoihin	Asiakastyytyväisyyskyselyt Asiakasmäärät	Kirjastossa toteutettu syksyn aikana asiakaskyselyt liittyen vuoden 2023 lehtivalikoimaan sekä kunnan tuottamiin kulttuuripalveluihin. Asiakasmääriä seurataan systemaattisesti sekä kävijälaskurin että omatoimijärjestelmän kirjautumisten kautta. Kirjaston näyttelygalleriassa ollut syksyllä joka kuukausi näyttelyitä, jotka ovat keränneet runsaasti kävijöitä,

		Alueelliseen liikuntaneuvonnan verkostoon osallistuminen	Riihigalleriassa yhteisnäyttely. Kotiseutumuseossa kävi kesän aikana 150 ihmistä. Liikuntaneuvonnassa kävi 19 henkilöä ja eri liikuntaryhmiä toimi 8. Nuorisotilan käyttäjämäärä ajalla 1-11 = 1142 henkilöä. Leirien osallistujamäärä 72 henkilöä. Liikunnanohjaaja on osallistunut alueellisen neuvontaverkoston palaveriin.
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Henkilöstön osaamisen kehittäminen Palveluiden saatavuus ja vaikuttavuus Alueellisen kulttuurihyvinvointitarjottimen kehittäminen	Henkilöstön työtyytyväisyyskysely Koulutuspäivien määrä Otetaan huomioon kirjaston aineistohankinnoissa erityisryhmiä Osallistuminen kehittämistyöhön	Henkilöstö vastannut kyselyyn toukokuussa 2022 ja tulokset käsitelty syyskuussa. Liikunnanohjaaja: 15 koulutusta, mm. senioritanssi, Liikkuen läpi elämän, hyte-kertoimet. Nuoriso-ohjaaja: 8 kokopäivän koulutusta, lukuisia webinaareja lisäksi. Kirjaston aineiston hankinnoissa on otettu huomioon ukrainan-kieliset asiakkaat. Myös muuta vieraskielistä aineistoa on hankittu, samoin selkokirjoja. Kirjaston hyllyjärjestystä on selkiytetty ja opasteita lisätty. Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutettu käytännön tasolla. mm. Operaatio Pirkanmaan kautta tarjotuilla lasten kulttuuritapahtumilla. Pirkanmaan nuorisofoorumi kokoontui yhtenäiskoululla.
Kannustamme kuntalaisia osallistumaan ja	Nuorten kuuleminen	Osallistuminen toimielinten kokouksiin/aloitteet	Nuorisovaltuutettuja on kuultu kasvatus- ja

vahvistamaan yhteisöllisyyttä	Edistetään osallistumisen menetelmiä	Kirjakahvilan toiminta Päättäjien ja virkamiesten keskustelutilaisuudet kirjastolla Tarjotaan digitukea yksilöllisesti ja ryhmissä kirjastossa	opetusjaostossa, sivistyslautakunnassa ja teknisessä lautakunnassa. Nuorisovaltuusto kokoontui 8 kertaa. Kirjaston palveluihin liittyviä asiakaskyselyitä on järjestetty kesällä ja syksyllä. Kirjakahvila-toiminta on jatkunut. Demokratia-hankkeen keskustelutilaisuuksia on suunniteltu, mutta toteutukset siirtyvät keväälle 2023. Digitukea on järjestetty säännöllisesti koko syksyn ajan sekä yksilöopastuksena että kaikille avoimissa yhteistilaisuuksissa
-------------------------------	--------------------------------------	--	--

ELÄMÄNLAATUPALVELUT				
	1.1.-30.11.2022			
	ulkoinen			
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	Tot 1-11/2022	Bud yht 2022	Tot vs bud % 1-11/2022
TOIMINTATUOTOT	Totals	51 883,65	52 800,00	98,26%
	Myyntituotot	12 693,18	14 500,00	87,54%
	Maksutuotot	12 585,47	15 350,00	81,99%
	Tuet ja avustukset	24 800,00	16 500,00	150,30%
	Vuokratuotot	1 805,00	0,00	-
	Muut toimintatuotot	0,00	6 450,00	0,00%
TOIMINTAKULUT	Totals	-458 916,93	-545 020,00	84,20%
	Henkilöstökulut	-330 017,15	-377 350,00	87,46%
	Palvelujen ostot	-68 333,42	-93 520,00	73,07%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-53 052,19	-62 270,00	85,20%
	Avustukset	-2 586,95	-6 500,00	39,80%
	Muut toimintakulut	-4 927,22	-5 380,00	91,58%
TOIMINTAKATE	Totals	-407 033,28	-492 220,00	82,69%
VUOSIKATE	Totals	-407 033,28	-492 220,00	82,69%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	Totals	-18 405,79	-35 800,00	51,41%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-18 405,79	-35 800,00	51,41%
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-425 439,07	-528 020,00	80,57%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-425 439,07	-528 020,00	80,57%

Ruokapalvelut

Vastuhenkilö: Ruokapalveluesimies

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallisten ruokapalvelujen tuottaminen on lailla ja asetuksilla säädeltyä toimintaa. Ruokapalvelujen tehtävänä on palvella asiakkaitaan maukkailla ja terveellisillä aterioilla. Ruokapalveluilla on yksi jakelukeittiö ja kolme valmistuskeittiötä, jotka tuottavat palvelunsa taloudellisesti, tehokkaasti ja joustavasti. Ruokapalvelussa tällä hetkellä käytettävät elintarvikkeiden sopimustuotteet on kilpailutettu Hanselin toimesta (ent. Kuntahankinnat). Tuoretuotteita ja lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan.

Palvelusuunnitelman kuvaus:

Ruokapalvelu tuottaa Kuhmoisten toimipisteiden asiakkaiden ja henkilöstön ateriapalvelut:

- Kuhmoisten palvelutalon asiakkaiden ja henkilökunnan ateriat sekä kotiateriat
- Terveysaseman potilaiden ja henkilöstön ateriat
- Toimintakeskuksen ja asuntolan lounaat
- Päiväkodin ateriat
- Koululounaan ja välipalan

Keittiöt valmistavat ravitsemussuosittelusten mukaista ruokaa. Ruokalistasuunnittelu perustuu aina viimeisimpiin valtion ravitsemusneuvottelukunnan ravitsemussuosituksiin. Suositukset toteutuvat, mikäli kaikki aterian osat syödään. Ruokalistasuunnittelun lähtökohtana ovat Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymät ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan antamat suomalaiset ravitsemussuositukset: syödään yhdessä – ravitsemussuositus varhaiskasvatukseen, kouluruokailun ravitsemussuositukset, toisen asteen opiskelijaruokailusuositus, ikääntyneiden ravitsemussuositukset sekä ravitsemushoito-opas.

Ruokatuotantoa ohjataan Jamix atk-ohjelmalla, joka ilmaisee tuotantoerälistat, ravintoarvot ja kustannukset.

VALTUUSTON HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET

Strategiset tavoitteet

Valtuustokauden tavoite 2021 - 2025	Tavoitetaso 2022	Mittari/arviointikriteeri	Toteutuminen
Pidämme huolta lapsiperheiden hyvinvointia edistävästä palveluista ja toimintaympäristöstä	Tarjoamme laadukasta ja maistavaa ruokaa Lähiruokaa mahdollisuuksien mukaan	Päiväkodin ja yhtenäiskoulun tyytyväisyyskyselyt Ruokadiplomit saatu yhtenäiskoululle ja päiväkodille	Laadun arviointia on tehty ruokailun ja ruokakasvatuksen nykytilan arviointityökalulla. Diplomit saatu molemmille. Lähiruokaa mm. (marjoja ja sieniä) ostettu pakkaseen.
Vahvistamme työnantajakuvaamme ja palveluiden laatua panostamalla työntekijöidemme hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen sekä vastuullisen toimintakulttuurin rakentamiseen.	Huolehdimme henkilöstön työhyvinvoinnista Ateriapalvelut tuotetaan ravitsemussuosittelusten mukaisesti Henkilöstön osaamisen kehittäminen	Henkilöstön tyytyväisyyskysely Oiva-raportit ja asiakastyytyväisyyskyselyt Koulutuspäivien määrä	Toteutunut. Oivahymy saatu kaikkiin kolmeen keittiöön. Useita teams koulutuksia henkilöstölle.

RUOKAPALVELUT	1.1.-30.11.2022			
	ulkoinen			
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	Tot 1-11/2022	Bud yht 2022	Tot vs bud % 1-11/2022
TOIMINTATUOTOT	Totals	575 124,27	623 500,00	92,24%
	Myyntituotot	570 556,22	621 500,00	91,80%
	Tuet ja avustukset	4 568,05	2 000,00	228,40%
TOIMINTAKULUT	Totals	-672 588,93	-736 150,00	91,37%
	Henkilöstökulut	-362 251,35	-400 590,00	90,43%
	Palvelujen ostot	-82 883,94	-92 280,00	89,82%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-226 250,13	-242 100,00	93,45%
	Muut toimintakulut	-1 203,51	-1 180,00	101,99%
TOIMINTAKATE	Totals	-97 464,66	-112 650,00	86,52%
VUOSIKATE	Totals	-97 464,66	-112 650,00	86,52%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	Totals	0,00	-2 960,00	0,00%
	Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-2 960,00	0,00%
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-97 464,66	-115 610,00	84,30%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	Totals	-97 464,66	-115 610,00	84,30%

SIVISTYSTOIMI	1.1.-30.11.2022			
	ulkoinen			
Tiliryhmä_1	Tiliryhmä_2	Tot 1-11/2022	Bud yht 2022	Tot vs bud % 1-11/2022
TOIMINTATUOTOT	Totals	876 752,13	872 110,00	100,53%
	Myyntituotot	620 667,15	657 810,00	94,35%
	Maksutuotot	59 683,90	85 350,00	69,93%
	Tuet ja avustukset	194 561,08	122 500,00	158,83%
	Vuokratuotot	1 845,00	0,00	-
	Muut toimintatuotot	-5,00	6 450,00	-0,08%
TOIMINTAKULUT	Totals	-3 905 289,19	-4 319 280,00	90,42%
	Henkilöstökulut	-2 928 236,13	-3 178 910,00	92,11%
	Palvelujen ostot	-536 703,95	-627 880,00	85,48%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-365 107,58	-428 310,00	85,24%
	Avustukset	-48 778,83	-60 500,00	80,63%
	Muut toimintakulut	-26 462,70	-23 680,00	111,75%
TOIMINTAKATE	Totals	-3 028 537,06	-3 447 170,00	87,86%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	Totals	18,04	0,00	-
	Muut rahoituskulut	18,04	0,00	-
VUOSIKATE	Totals	-3 028 519,02	-3 447 170,00	87,86%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	Totals	-23 162,79	-46 380,00	49,94%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-23 162,79	-46 380,00	49,94%
TILIKAUDEN TULOS	Totals	-3 051 681,81	-3 493 550,00	87,35%

TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	Totals	-3 051 681,81	-3 493 550,00	87,35%
------------------------------	--------	---------------	---------------	--------